

Sari Essayah kd ym.

Kirjallinen kysymys huoltajakertymästä syntyvyyden tueksi

Eduskunnan puhemiehelle

Lasten kasvatuksella on keskeinen yhteiskunnallinen ja kansantaloudellinen merkitys. Lasten ja perheiden näkökulman on oltava päätöksiä tehtäessä keskiössä. Perhepolitiikkaan panostamalla voidaan vaikuttaa syntyvyyteen. Syntyvyys on laskenut rajusti, ja sen taustasyitä ovat pitkälti kulttuuriset. Hyvinvointiyhteiskunnan rahoituspohja on kuitenkin vaarassa pettää, ellei laskevaan trendiin kyetä puuttumaan. Koska lasten saanti ei ole samalla tavalla itsestäänselvyys kuin aikaisemmin, on löydettävä uusia kannustimia, jotta jokainen voisi toteuttaa lapsihaaveensa.

Perhe-etuuksilla on merkittävä rooli vanhempien työeläkekattumassa, koska työeläkettä ei kerry lastenhoidon ajalta tavanomaisesti ansiotyöstä tulevien tulojen perusteella. Palkattomien aikojen perusteella etuudensaajan työeläkettä kartuttavat perhe-etuudet voidaan jakaa vanhempainpäivärahoihin ja kotihoidontukeen. Vanhempainpäivärahan määrä lasketaan työtulojen perusteella tai myönnetään vähimmäismääräisenä. Jos työansioita ei ole, vanhempainrahakaudelta kertyy eläkettä ikään kuin ansioita olisi 741,96 euroa/kk. Kotihoidontuki puolestaan kerryttää eläkettä laskennallisen 741,96 euron kuukausitulon mukaan (vuoden 2019 tasossa). Eläkettä kertyy hoitojaksoilta siihen saakka, kunnes nuorin kotona hoidettavista lapsista täyttää kolme vuotta.

Lasten kasvatusta on niin tärkeää työtä, että yhteiskunnan tulisi palkita siitä yhä enenevässä määrin. Siksi on syytä selvittää, voisiko lapsen kasvatuksesta lisäpalkita lapsia hoitavien vanhempien eläkekertymässä. Niin sanottu huoltajakertymä olisi osa lasta huoltavan vanhemman tai muun huoltajan eläkekertymää. Sitä maksettaisiin ajalta, jolloin lapsesta maksetaan lapsilisää vanhempainraha- ja kotihoidontukikautta lukuun ottamatta. Jos toinen vanhemmista on esimerkiksi yksinhuoltaja, hän voisi tienata toisenkin vanhemman huoltajakertymän itselleen. Huoltajakertymää maksettaisiin myös adoptio- ja sijaislapsista.

Huoltajakertymän laskennallinen palkkio muodostuisi lastenhoitoalan työehtosopimuksen mukaisesta minimituntipalkasta. Työmääräksi lasketaan yksi tunti päivässä lasta kohden.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Aikooko hallitus selvittää, voiko lapsiluku vaikuttaa positiivisesti lapsia hoitavien vanhempien eläkekertymään seuraavan eläkeuudistuksen yhteydessä?

Kirjallinen kysymys KK 298/2019 vp

Helsingissä 7.11.2019

Sari Essayah kd

Päivi Räsänen kd

Peter Östman kd

Antero Laukkanen kd